

Zbigniew Domino, *Syberia polska*

Kolejne spotkanie Dyskusyjnego Klubu Czytelniczego Nad Lipą zostało poświęcone książce Zbigniewa Domino *Syberia polska*. Inspiracją do jej napisania były osobiste doświadczenia autora, który został wywieziony wraz z rodziną na Syberię. Zbigniew Domino — pisarz, członek Związku Literatów Polskich, autor powieści, zbiorów opowiadań i reportaży — w 2005 r. został odznaczony przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego Krzyżem Zesłańców Sybiru. Jak wspomina: „Byłem na Syberii jak miałem niespełna dziesięć lat. Swoją wiedzę, prawdę i przeżycia z tamtych lat mam po dziś dzień”.

Syberia polska — pierwsza część cyklu powieściowego Zbigniewa Domino — to epepeja oparta na faktach historycznych. Poprzez losy rodziny Dolinów, mieszkańców podolskiej wioski Czerwony Jar, pisarz przedstawia dramat polskiej ludności wyrzuconej ze swoich domów i wywiezionej w głąb Rosji, na daleką Syberię. „To nie tylko wspaniała opowieść o historii”. To też niezwykle obraz prozaicznej, trudnej codzienności Sybiraków, którzy każdego dnia musieli się zmagać z głodem, mrozem, chorobami, pracą ponad siły i okrucieństwem strażników. W tym świecie, pełnym krzywd i poniżenia, jest jednak miejsce na miłość i przyjaźń. Podczas spotkania dyskutowaliśmy o fabule, o bohaterach, czytaliśmy fragmenty, które zapadły nam w pamięci. W opinii Klubowiczów *Syberia polska* to przejmujący i prawdziwy obraz życia w nieprzystępnej, odludnej tajdze. Lektura zrodziła dyskusję na temat tego, jak człowiek człowiekowi mógł zgotować taki los i jak w takich warunkach poradziłoby sobie współcześni ludzie. Przywołane zostały także opowieści o innych zesłańcach, którzy przeżyli Sybir.

Rozmawialiśmy także o Festiwalu im. Zygmunta Haupta, podczas którego gościliśmy wybitnych autorów z Polski i Europy, badaczy i miłośników literatury oraz muzyków. Wybieraliśmy także lektury na następne spotkania. Na długie, jesienne wieczory zaproponowałam Klubowiczom tytuły z Paczki Literackiej — niebanalnego zestawu, który otrzymaliśmy w ramach ogólnopolskiej akcji Wydawnictwa Agora oraz Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, w którym znalazły się reportaże, literatura faktu i biografie, autorstwa m.in. Krall, Tochmana, Szczygła, Ogórka, Winnickiej czy Vargi. Wybrane lektury posłużą nam do kolejnej literackiej dysputy.

Dzięki panu Leszkowi Chrapkiewiczowi i jego ukulele czekała nas także prawdziwie muzyczna uczta. Jedną z piosenek dotyczyła Gorlic — „Wolę moje miasteczko w dolinie pośród wzgórz, leży nad rzeką, co Ropą się zwie, rynek, ratusz i kamieniczki, wieczorem można tu przyjść, gdy jesienny złoci się liść”. Następne spotkanie Klubu odbędzie się 23 listopada 2017 r. Będziemy rozmawiać o publikacji Ewy Stachniak zatytułowanej *Katarzyna Wielka. Gra o władzę*.

